

4. Діяння, передбачені частинами першої, другої або третьої цієї статті, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці, караються позбавленням волі на строк від 8-ми до 12-ти років [1].

Список використаних джерел

1. Для комбатів в зоні АТО ввели кримінальну відповідальність: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ua.korrespondent.net/ukraine/3500854-dlia-kombativ-v-zoni-ato-vvely-kryminalnu-vidpovidalnist>.

Галустян О.А., старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем психологічного забезпечення навчально-наукового інституту № 4 Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук

ПСИХОЛОГІЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У АТО

Поняття реабілітація (відновлення) здебільшого розглядається як «третинна профілактика», розуміючи одночасно, під первинною профілактикою – попередження захворювань, а під вторинною – лікування захворювань [1].

Процес реабілітації осіб, які отримали психічні травми, на наш погляд, повинен включати такі його різновиди:

– медична реабілітація. У тих випадках, коли учасники бойових дій отримують досить серйозні травми, до них застосовуються заходи медичної реабілітації. Надання першої медичної допомоги у бойовій обстановці – це початок медичної реабілітації. Навіть короточасове поліпшення стану учасника бойових дій поліпшує контакт з ним, збільшує їх віру в поліпшення стану та одужання;

– військово-професійна реабілітація. Передбачає прийняття заходів по відновленню у скорочені строки після травмування психіки військовослужбовців їх професійних навичок, важливих функцій, забезпечуючи виконання обов'язків за штатним призначенням. У разі неможливості професійної реабілітації військовослужбовців – здійснюється їх перенавчання, підготовка до виконання інших, доступніших обов'язків (професійна переорієнтація);

– соціальна реабілітація. Людина – істота соціальна. Особливого значення для неї мають події громадського життя та найближче оточення – соціальний фактор. Тому соціальна реабілітація є однією з найважливіших у системі загальної реабілітації. Для військовослужбовця, який отримав психічну травму, важливо відчувати з боку оточуючих увагу, співчуття, отримати необхідну допомогу. У цей період особливу увагу слід приділити підтриманню у підрозділах (частині) здорового соціально-психологічного клімату;

– психологічна реабілітація є важливим елементом відновлення психічної рівноваги. Сутність її у здійсненні різних впливів через психіку на військовослужбовця з урахуванням терапії, профілактики, гігієни та педагогіки.

За допомогою психологічного впливу стає можливим знизити рівень нервово-психічної напруги, скоріше відновити психоемоційний стан.

Цим відрізняється психологічний вплив від інших засобів реабілітації. Основними цілями психологічної реабілітації є:

- відновлення бойової й трудової спроможності;
- попередження інвалідності;
- соціальна адаптація людей.

До основних завдань психологічної реабілітації відноситься:

– встановлення характеру на ступень важливості нервово-психологічних розладів, визначення індивідуально-особистісних особливостей реагування військовослужбовцем на отриману психічну травму та вироблення реабілітаційних заходів;

– зняття психоемоційного напруження, роздратованості та страху за допомогою застосування комплексних впливів (психотерапевтичних, медичних, біологічних, соціотерапевтичних та педагогічних (виховних));

– регуляція порушення функцій організму, корекція психофізіологічного стану методами психофармакологічних, психотерапевтичних та фізичних впливів;

– формування оптимальної психологічної реакції на наслідки психічної травми, мобілізація особистості на подолання виниклих станів, виховання у військовослужбовців необхідних вольових якостей;

– формування у особового складу чітких уявлень про фактори ризику та усвідомленого відношення до заходів про їх усунення;

– оптимальне вирішення психотравмуючих ситуацій, відновлення соціального статусу, адаптації за допомогою стимулювання соціальної активності військовослужбовців, а також різними організаційно-педагогічними методами;

– оцінка фізичної, сенсорної та розумової працездатності, проведення професійно-психологічної реабілітації, а в разі втрати професійної придатності – професійної переорієнтації; орієнтування на продовження активної службової діяльності та виконання обов'язків військової служби;

– вивчення динаміки змін психічних станів у процесі реабілітації; діагностування функціонального стану фізіологічних систем організму; оцінка ефективності та корекція (у разі необхідності) реабілітаційних заходів.

Первинна реабілітація військовослужбовців, які отримали психічні травми, здійснюється безпосередньо у військовій частині. Основними завданнями на цьому етапі реабілітації є: відновлення фізичної та розумової працездатності, емоційно-вольової стійкості; повернення до військово-професійної діяльності, відновлення здоров'я, закріплення позитивної установки на продовження службової діяльності; проведення профілактичних заходів в цілях попередження рецидивів

психічних розладів, збереження та зміцнення психічного здоров'я.

Список використаних джерел

1. Психологічне забезпечення працівників ОВС та військовослужбовців Національної гвардії – учасників антитерористичної операції : монографія / Л.А. Кириєнко, С. В. Кушнар'ов, за ред. д.ю.н., проф. В.О. Криволапчука, – К. : ДНДІ МВС України, 2015. – 123 с.

2. Распорядження КМУ від 31.05.2015 р. № 359-р «Про затвердження плану заходів щодо медичної, психологічної, професійної реабілітації та соціальної адаптації учасників антитерористичної операції» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/359-2015-%D1%80>

Головіна І.Ф., начальник відділу УКЗ
ГУНП в Миколаївській області,
кандидат психологічних наук

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ПРАЦІВНИКАМ ПОЛІЦІЇ, ЩО НЕСУТЬ СЛУЖБУ У ЗОНІ ПРОВЕДЕННЯ АНТИТЕРОРИСТИЧНОЇ ОПЕРАЦІЇ

Екстремальні ситуації зустрічаються в житті кожної людини, але в діяльності поліцейських їхній діапазон значно ширший і є невід'ємною складовою виконання оперативно-службових завдань. Майже всі працівники поліції, що виконують свої службові обов'язки з підвищеним ризиком для життя, мають ті чи інші ознаки порушення адаптації, у зв'язку з чим потребують подальшої психологічної реабілітації. Найбільш уразливою категорією є працівники, що несуть службу в зоні проведення антитерористичної операції. На даний час гостро постали питання збереження їх психологічної надійності, запобігання розвитку відхилень у поведінці, розладів психіки. Найбільш психотравматичними факторами для працівників ОВС є: участь у бойових діях; поранення під час